

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ త్రినవతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్రినవతితమః సర్గః ॥

శ్రీరామస్య యజ్ఞే వాల్మీకేరాగమనం రామాయణగానార్థం తస్య కుశీలవౌ
ప్రత్యాదేశః

వర్తమానే తథాభూతే యజ్ఞే చ పరమాద్భుతే |
సశిష్య ఆజగామాశు వాల్మీకిర్భగవాన్మషిః || 7.93.1 ||

స దృష్ట్వా దివ్యసంకాశం యజ్ఞమద్భుతదర్శనం |
ఏకాంత ఋషివాటానాం చకార ఉటజాఞ్శుభాన్ || 7.93.2 ||

శకటాంశ్చ బహూన్ పూర్ణాన్ ఫలమూలాంశ్చ శోభనాన్ |
వాల్మీకివాటే రుచిరే స్థాపయన్నవిదూరతః || 7.93.3 ||

ఆసీత్ సుపూజితో రాజ్ఞా మునిభిశ్చ మహాత్మభిః |
వాల్మీకిః సుమహాతేజా న్యవసత్ పరమాత్మవాన్ || 7.93.4 ||

స శిష్యావబ్రవీద్ధృష్టౌ యువాం గత్వా సమాహితౌ |
కృత్స్నం రామాయణం కావ్యం గాయేథాం పరయా ముదా || 7.93.5 ||

ఋషివాటేషు పుణ్యేషు బ్రాహ్మణావసథేషు చ |
రథ్యాసు రాజమార్గేషు పార్థివానాం గృహేషు చ || 7.93.6 ||

రామస్య భవనద్వారి యత్ర కర్మ చ కుర్వతే |
ఋత్విజామగ్రతశ్చైవ తత్ర గేయం విశేషతః || 7.93.7 ||

ఇమాని చ ఫలాన్యత్ర స్వాదూని వివిధాని చ |
జాతాని పర్వతాగ్రేషు చాస్వాద్యాస్వాద్య గాయతాం || 7.93.8 ||

న యాన్యథః శ్రమం వత్సో భక్షయిత్వా ఫలాన్యథ |
మూలాని చ సుమృష్టాని న రాగాత్ పరిహాన్యథః || 7.93.9 ||

యది శబ్దాపయేద్ రామః శ్రవణాయ మహీపతిః |
ఋషీణాముపవిష్టానాం యథాయోగం ప్రవర్తతాం || 7.93.10 ||

దివసే వింశతిః సర్గా గేయా మధురయా గిరా |
ప్రమాణైర్బహుభిస్తత్ర యథోద్దిష్టం మయా పురా || 7.93.11 ||

లోభశ్చాపి న కర్తవ్యః స్వల్పోఽపి ధనవాంఛయా |
కిం ధనేనాశ్రమస్థానాం ఫలమూలాశినాం సదా || 7.93.12 ||

యది పృచ్ఛేత్ స కాకుత్స్థో యువాం కస్యేతి దారకౌ |
వాల్మీకేరథ శిష్యా ద్వౌ బ్రూతమేవం నరాధిపం || 7.93.13 ||

ఇమాస్తంత్రీః సుమధురాః స్థానం వాపూర్వదర్శనం |
మూర్చ్ఛయిత్వా సుమధురం గాయేథాం విగతజ్వరౌ || 7.93.14 ||

ఆదిప్రభృతి గేయం స్యాన్న చావజ్ఞాయ పార్థివం |
పితా హి సర్వభూతానాం రాజా భవతి ధర్మతః || 7.93.15 ||

తద్ యువాం హృష్టమనసౌ శ్వః ప్రభాతే సమాహితౌ |
గాయేథాం మధురం గేయం తంత్రీలయసమన్వితం || 7.93.16 ||

ఇతి సందిశ్య బహుశో మునిః ప్రాచేతసస్తదా |
వాల్మీకిః పరమోదారస్తూష్టిమాసీన్మహామునిః || 7.93.17 ||

సందిష్టౌ మునినా తేన తావుభౌ మైథిలీసుతౌ |
తథైవ కరవావేతి నిర్జగ్మతురరిందమౌ || 7.93.18 ||

తామద్భుతాం తౌ హృదయే కుమారౌ

నివేశ్య వాణీమృషిభాషితాం తదా |

సముత్సుకౌ తౌ సుఖమూషతుర్నిశాం

యథాఽశ్వినౌ భార్గవనీతిసంహితాం || 7.93.19 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే

ఉత్తరకాండే త్రినవతితమః సర్గః ||